

Varázslatos Budapest

Kovács 'KoPé' Péter képeiről

Könnyű lenne az Alternative Budapest-képeket elintézni Lautréamont gróf híres mondásával: „Szép, mint egy esernyő és egy varrógép véletlen találkozása a boncasztalon.” Azt mondanánk tehát, hogy a szürrealizmus hagyományába tartoznak, szabad asszociációs technikával, némi öniróniával mutatják be Budapestet. Itt van például a hatalmas patkány, amelyet mókuserékbe zárt az Erzsébet téri óriáskerék: egyszerű képi gondolattársítás, üdítő, könnyed poén. Kicsit fajsúlyosabb kérdés a Lánchíd orozslánjainak a lecserélése annak a két vaddisznónak a szobrára, amelyeket a rendőrség, állatvédők és lakosok üldöztek napokig Budapest belvárosában.

Vannak képek, amelyek öntudatlanul is klasszikus előzményekre tekintenek vissza: a dzsungel a Ferenciek terén megismétli Hubert Robert a Louvre galériájának romjairól készített képzeletbeli portréját, és a jégbe fagyott hajó a Mammut 2 bevásárlóközpont előtt is idézi Caspar David Friedrich jéghegybe fagyott vitorlását.

Bizonyos képek popkulturális utalásokat vegyítenek budapesti tájképekkel. A Beatles tagjai nem az Abbey Roadon, hanem a Rákóczi úton kelnek át, és a matróz is az Oktogonon csókolja meg a nővért, nem a Times Square-en. A legizgalmasabbak azonban azok, amelyek soha meg nem történt dolgokat helyeznek valós, meghittén ismerős környezetbe. Az Alternative Budapest világában a Bosszúállók nevű szuperhőscsapat bontja a Széll Kálmán teret, Hulk maga állítja meg a széttört Combinót egy ökölcsapással, az Enterprise a Szent István térnél zuhan le, és Optimus Prime személyesen akadályozza a forgalmat a Margit hídon. A képek erejét nem a helyszín valódisága adja: az eredeti jelenetek is valós városokban (New York, London és Chicago) játszódnak, hanem az, hogy ezek az átlag magyar nézőnek távoli és mesebeli helyek hirtelen kézzelfoghatók és megérthetők lettek. New York a szuperhősök városa, amelyet mesebeli gonoszok rombolnak porig, szuperhősök csatáznak a romos utcákon, hogy másnapra megint a csillogó üveg-acél felületek között láthassunk új szereplőket, új kalandokat. New York nemcsak egy létező hely, hanem mint valami felhő lebeg, képregények és filmek világán úszik. Amikor az ötödik sugárút helyett a Széll Kálmán teret látjuk, nemcsak Budapest lesz meseszerű: egyúttal New York is valódibbá válik, amennyiben a filmélmény és a „valódi”, tapasztalható város szétválik Budapest mindennapisága és a képek meseszerűse összecsapásának erejétől.

Darth Vader a buszmegállóban várakozik, amíg a háttérben egy AT-AT lépegető jön felénk a Batthyány téren. Vader nagyúr a Star Wars saga legismertebb alakja, bizvást állíthatjuk, hogy nemzetközileg ismertebb, mint bármelyik magyar tudós, művész vagy politikus. Jelenléte a hétköznapi eseményeknél tagadhatatlanul humoros hatást is kelt, de még inkább felveti a modern mitológiák kérdését. Ahogy a szuperhősök, úgy a Star Wars-univerzum lakói is a mai világ közkinccsei, legendákat mesél-

62

Cápa az Erzsébet hídnál

nek róluk, és ezernyi gondolkodik tovább és finomítja történeteiket, melyeket aztán a modern vallás papjai (a jogtulajdonos kiadók) kanonizálnak. Ha felvonulást rendeznének, melyben a mai kor műveltségét akar-nánk szemléltetni, Darth Vader, Chewbacca, a Millennium Falcon vagy a TIE vadászok jogosan kapnának ott helyt, ahogy a Parthenon nagy frízén is megtalálható Artemisz, Poszeidón és Apolló vagy a kocsihajtók. Hogy a Star Wars csak egy film, és sohasem létezett? A görögök talán hittek a saját isteneikben?

Gárdonyi László

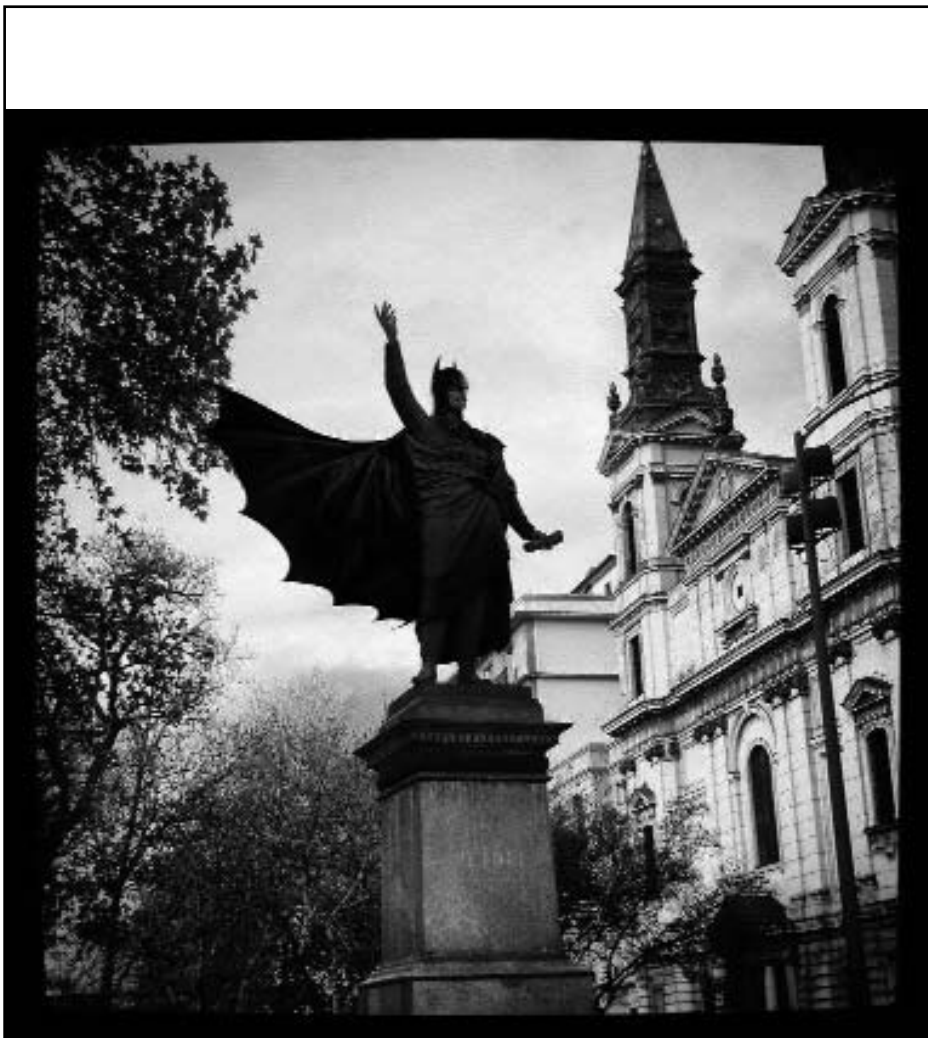
Fölszállott a...

Apadás a Dunán

Repülő medúzák a Gellért téren

Batman szobor a Petőfi téren

Zeppelin a Duna fölött

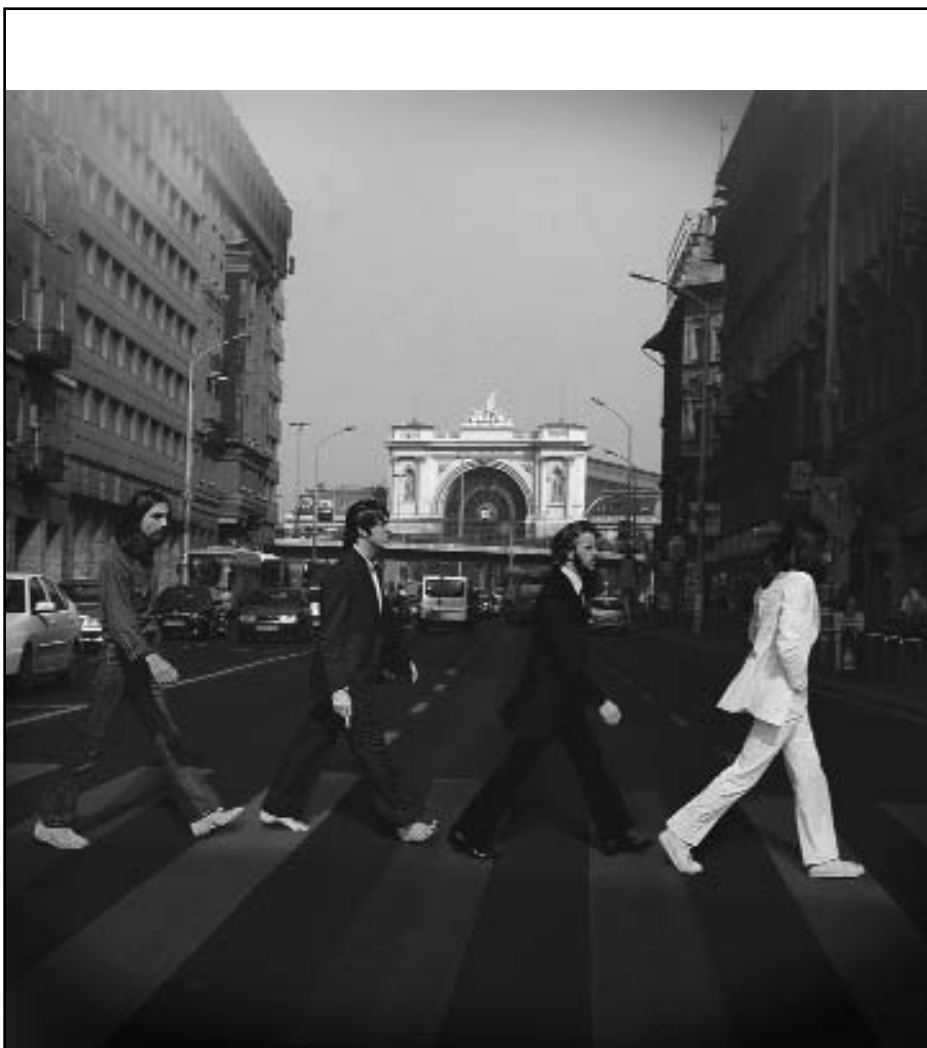
Kraken az A38 hajónál

Tornádó a Hősök terénél

Piramisépítés a Várkert Bazárnál

Beatles a Keletinél

Dzsungel a Ferenciek terén

Ufo a Déliné